II

(Актове, приети по силата на Договорите за ЕО/Евратом, чието публикуване не е задължително)

РЕШЕНИЯ

КОМИСИЯ

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 13 юли 2009 година

относно схемите за държавни помощи C 6/04 (ex NN 70/01) и C 5/05 (ex NN 71/04), приведени в действие от Италия в полза на производителите на парникови култури (освобождаване от акцизи върху газьол, използван за отопление на парници)

(нотифицирано под номер C(2009) 5497)

(само текстът на италиански език е автентичен)

(2009/944/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 88, параграф 2, първа алинея от него,

след като покани заинтересованите страни да представят коментари съгласно горепосочения член и след като взе предвид тези коментари,

като има предвид, че:

I. ПРОЦЕДУРА

(1) С писма от 28 септември 2000 г. и от 17 октомври 2000 г. службите на Комисията, въз основа на сведенията на тяхно разположение, поискаха уточнения от италианските органи по отношение на частичното освобождаване от акцизи, прилагани върху използвания в земеделието газьол съгласно Декрет-закон № 268 от 30 септември 2000 г., с който се въвеждат неотложни мерки в областта на данъците върху доходите на физическите лица и акцизите.

(2) Италианските органи изпратиха на Комисията поисканите уточнения с писма от 31 октомври 2000 г. и от 3 ноември 2000 г.

(3) След като разгледаха тези уточнения, с писмо от 20 ноември 2000 г. службите на Комисията поискаха от италианските органи нова поредица сведения относно освобождаването от акцизи.

(4) Тъй като не получиха отговор в определения в горепосоченото писмо четириседмичен срок, с писмо от 26 април 2001 г. службите на Комисията изпратиха напомнително писмо на италианските органи, в което се уточнява, че при липса на действия от тяхна страна, си запазват правото да предложат на Комисията да изпрати разпореждане за предоставяне на информация по смисъла на член 10, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО [1] (впоследствие член 88).

(5) С писмо от 10 май 2001 г. Постоянното представителство на Италия към Европейския съюз изпрати на Комисията допълващата информация, поискана от италианските органи с писмо от 26 април 2001 г.

(6) С писмо от 2 август 2001 г. службите на Комисията, въз основа на горепосочената информация, обявиха, че е образувана преписка за ненотифицирана държавна помощ, заведена под номер NN 70/01, и поискаха нови сведения от италианските органи.

(7) Тъй като не получиха отговор в определения срок, с писмо от 1 юли 2003 г. службите на Комисията изпратиха ново напомняне на италианските органи, като насочиха отново вниманието им върху обстоятелството, че при неспазване на четириседмичния срок за отговор си запазват правото да предложат на Комисията да изпрати разпореждане за предоставяне на информация съгласно член 10, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 659/1999. Определеният срок за отговор изтече в началото на август 2003 г.

[1] ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1.

(8) Тъй като не получиха отговор след изтичане на горепосочения срок, с Решение от 10 октомври 2003 г. ([2]) Комисията разпореди на Италия да съобщи всички сведения, поискани с писмо от 2 август 2001 г., като уточни, че при липса на отговор от страна на италианските органи си запазва правото да открие процедура по член 88, параграф 2 от Договора.

(9) Тъй като не получи отговор на разпореждането за предоставяне на информация, с писмо от 19 февруари 2004 г. Комисията съобщи на италианските органи решението да открие процедура по член 88, параграф 2 от Договора по отношение на разпоредбите на член 5, алинея 5 от Декрет-закон № 268 от 30 септември 2000 г. (преписка C 6/04).

(10) Решението за откриване на процедурата бе публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([3]). Комисията прикани заинтересованите страни да представят коментари относно въпросната схема за помощи.

(11) Комисията получи коментари относно схемата за помощи от заинтересовани трети лица, като препрати тези коментари на Италия с писмо от 27 април 2004 г. и предостави на страната възможност да отговори на коментарите.

(12) Италия не представи отговор на коментарите, но след като поиска и получи отсрочка за предоставяне на отговор по откритата процедура по член 88, параграф 2 от Договора, изпрати отговор по съществото на процедурата с писмо от 21 юни 2004 г., заведено на 25 юни 2004 г.

(13) След изпращането на писмото от 19 февруари 2004 г., в което се съобщава за откриването на процедурата по член 88, параграф 2 от Договора по отношение на разпоредбите на член 5, алинея 5 от Декрет-закон № 268 от 30 септември 2000 г., Комисията взе предвид сведения, според които производителите на парникови култури в действителност се ползват с пълно освобождаване от акцизи върху газьола, използван за отопление на парници. С факс от 10 юни 2004 г. Комисията поиска от италианските органи сведения във връзка с това допълнително освобождаване.

(14) С писмо от 28 юли 2004 г., заведено на 3 август 2004 г., Постоянното представителство на Италия към Европейския съюз съобщи на Комисията отговора на италианските органи на цитираното писмо от 10 юни 2004 г. От посочения по-горе отговор става ясно, че споменатото допълнително освобождаване е въведено с различни норми: член 24, алинея 3 от Закон № 388 от 23 декември 2000 г., член 13, алинея 3 от Закон № 448 от 21 декември 2001 г., член 19, алинея 4 от Закон № 289 от 27 декември 2002 г. и член 2, алинея 4 от Закон № 350 от 24 декември 2003 г.

(15) Въз основа на тези сведения службите на Комисията решиха да образуват нова преписка за ненотифицирани помощи, заведена под номер NN 71/04, с цел проверка на съвместимостта на посоченото допълнително освобождаване с общия пазар и информираха за това италианските органи с писмо от 4 ноември 2004 г.

(16) С писмо от 24 януари 2005 г. Комисията съобщи на италианското правителство решението за откриване на процедура по член 88, параграф 2 от Договора за ЕО по отношение на посоченото допълнително освобождаване, въведено с член 24, алинея 3 от Закон № 388 от 23 декември 2000 г., с член 13, алинея 3 от Закон № 448 от 21 декември 2001 г., с член 19, алинея 4 от Закон № 289 от 27 декември 2002 г. и с член 2, алинея 4 от Закон № 350 от 24 декември 2003 г. (преписка C 5/05).

(17) Решението за откриване на процедура бе публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([4]). Комисията покани заинтересованите страни да представят коментари по въпросната схема за помощи.

(18) Комисията не получи коментари по въпроса от страна на трети заинтересовани лица.

(19) С писмо от 21 февруари 2005 г., заведено на 22 февруари 2005 г., Постоянното представителство на Италия към Европейския съюз съобщи на Комисията отговора на италианските органи във връзка с процедурата по член 88, параграф 2 от Договора по отношение на посоченото допълнително освобождаване.

(20) С писмо от 27 септември 2007 г. службите на Комисията поискаха от италианските органи допълнителни сведения относно въпросните помощи и отговори по откриването на процедурата по член 88, параграф 2 от Договора. Поспециално, италианските органи бяха призовани да уточнят хипотезата, според която помощите се вписват в логиката на италианската данъчна система, и да анализират въпроса дали тези помощи не могат да бъдат обосновани в контекста на разпоредбите на Насоките на Общността относно използването на държавна помощ за опазването на околната среда, приложими към момента на предоставяне на помощите ([5]). На италианските органи беше даден едномесечен срок, за да отговорят на искането за допълване на информацията.

(21) При липсата на отговор от страна на италианските органи службите на Комисията изпратиха напомнително писмо с факс от 15 октомври 2008 г., в което се уточнява, че при непредоставяне на отговор в допълнителен едномесечен срок си запазват правото да предложат на Комисията да изпрати разпореждане за предоставяне на информация по член 10, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 659/1999.

([2]) Решение C(2003) 3802, съобщено на Италия с писмо SG(2003) D/232244 от 13 октомври 2003 г.
([3]) ОВ C 69, 19.3.2004 г., стр. 8.
([4]) ОВ C 101, 27.4.2005 г., стр. 17.
([5]) ОВ C 37, 3.2.2001 г., стр. 3.

(22) Тъй като не получи отговор в определения срок, Комисията изпрати на Италия горепосоченото разпореждане с писмо от 5 декември 2008 г. ([6])

(23) С електронно съобщение от 5 февруари 2009 г., заведено на 9 февруари 2009 г., Постоянното представителство на Италия към Европейския съюз съобщи на Комисията отговора на италианските органи на цитираното разпореждане.

(24) След среща със службите на Комисията от 21 април 2009 г. италианските органи им връчиха ново писмо, предадено от Постоянното представителство на Италия към Европейския съюз на 19 май 2009 г.

II. ОПИСАНИЕ НА МЯРКАТА

(25) Член 5, алинея 5 от Декрет-закон № 268 от 30 септември 2000 г. предвижда, че в периода от 3 октомври до 31 декември 2000 г. по отношение на газьола, използван за отопление на парници, се прилага акцизен данък в размер на 5 % от предвидената ставка за газьола, използван за гориво.

(26) Член 6, алинея 1 от цитирания декрет-закон предвижда, че през същия период ставките на акциза за газьол, използван в селското стопанство, са в размер на 22 % от приложимата ставка за газьол, използван за гориво, а акцизът за бензин е в размер на 49 % от обичайната ставка.

(27) Член 24, алинея 3 от Закон № 388 от 23 декември 2000 г., член 13, алинея 3 от Закон № 448 от 21 декември 2001 г., член 19, алинея 4 от Закон № 289 от 27 декември 2002 г. и член 2, алинея 4 от Закон № 350 от 24 декември 2003 г. въвеждат пълно освобождаване от акциз върху газьол, използван за отопление на парници в Италия. Това освобождаване обхваща следните периоди: от 1 януари до 30 юни 2001 г., цялата 2002 г., цялата 2003 г. и цялата 2004 г.

III. ОТКРИВАНЕ НА ПЪРВАТА ПРОЦЕДУРА ПО ЧЛЕН 88, ПАРАГРАФ 2 ОТ ДОГОВОРА (ПРЕПИСКА С 6/04)

(28) Комисията откри процедура по член 88, параграф 2 от Договора по отношение на разпоредбите на член 5, алинея 5 от Декрет-закон № 268 от 30 септември 2000 г. поради съмнения относно съвместимостта с общия пазар на освобождаването от акциз в размер на допълнителни 17 процентни пункта, предоставено на производителите на парникови култури, които използват газьол за отопление на парници, по отношение на останалите субекти в селскостопанския сектор. Тези съмнения произхождат от обстоятелството, че независимо от разпореждането за предоставяне на информация, италианските органи не представиха никакви факти, доказващи допустимостта на освобожданията в съответствие с правилата на конкуренцията (в действителност те дори не отговарят на разпореждането). Освен това съмненията се потвърждават от проблемната допустимост на освобожданията в контекста на разпоредбите на Директива 92/81/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 г. относно хармонизиране на структурата на акцизите върху минералните масла ([7]) и на директивата за отмяната ѝ, а именно Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията ([8]).

IV. РЕАКЦИЯ НА ИТАЛИАНСКИТЕ ОРГАНИ ВЪВ ВРЪЗКА С ОТКРИВАНЕТО НА ПЪРВАТА ПРОЦЕДУРА ПО ЧЛЕН 88, ПАРАГРАФ 2 ОТ ДОГОВОРА

(29) В писмото от 21 юни 2004 г. италианските органи посочиха, че освобожданията от акциз не могат да се считат за държавни помощи, а трябва да бъдат разглеждани в контекста на член 8, параграф 2, буква е), както и на член 15, параграф 3 от директиви 92/81/ЕИО и 2003/96/ЕО. По тяхно мнение парниковите култури спадат към категорията „обработки в селскостопанския и овощарския сектор“, по отношение на които нормативната уредба на Общността предоставя възможност на държавите-членки да прилагат частично или пълно освобождаване от акцизи, а освобождаването от акцизи за парниковите култури не въвежда каквато и да било дискриминация в сектора на селското стопанство и овощарството, свързана с разграничаване между освобожданията, доколкото всички субекти са напълно свободни да избират между култури, отглеждани на открито, и парникови култури.

(30) Според италианските органи оспорваната схема е изключително от данъчно естество и трябва да бъде оценявана от тази гледна точка, за да се позволи анализ в общ контекст, който да обхваща всички държави от Съюза и по този начин се избегне рискът разглеждането на отделен национален случай извън тази рамка да стане повод за отклонение от принципа на равнопоставеност между държавите-членки. В тази връзка италианските органи се позоваха на политическото споразумение, постигнато от Съвета и Комисията по повод Съвета Ecofin от 19 март 2003 г., според което дерогациите от общия данъчен режим или разграниченията в рамките на този режим, които се обосновават от естеството или общите характеристики на данъчния режим, не съставляват държавни помощи.

(31) В заключение италианските органи добавиха, че въз основа на оценките и данните, с които разполагат, предвидената схема „не засяга правилното функциониране на вътрешния пазар и няма да доведе до нарушаване на конкуренцията“ (позоваване на съображение 24 от Директива 2003/96/ЕО).

([6]) Писмо SG-Greffe (2008) D/207739.

([7]) ОВ L 316, 31.10.1992 г., стр. 12.

([8]) ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51.

V. **КОМЕНТАРИ, ПРЕДСТАВЕНИ ОТ ТРЕТИ ЛИЦА ВЪВ ВРЪЗКА С ОТКРИВАНЕТО НА ПЪРВАТА ПРОЦЕДУРА ПО ЧЛЕН 88, ПАРАГРАФ 2 ОТ ДОГОВОРА**

(32) С писмо от 19 април 2004 г., заведено на 21 април 2004 г., Комисията получи коментари от трето заинтересовано лице вследствие откриването на процедурата по член 88, параграф 2 от Договора.

(33) В писмото третото заинтересовано лице описва нестабилността на пазара, на който осъществява дейност, и проблемите, свързани с повишаването на цените на горивата, които могат да бъдат използвани за отопление на парници. По мнение на третото заинтересовано лице, в случай че Комисията се произнесе отрицателно по отношение на обсъжданото освобождаване, много предприятия от сектора ще се окажат принудени да закрият дейността си или да намалят потреблението на гориво за отопление на парници с последващ спад в качеството на техните продукти. Освен това, според третото заинтересовано лице, цените на горивата за отопление, използвани в Белгия и Нидерландия (метан и мазут), са с 20 до 40 % по-ниски от заплащаната в Италия цена на газьола за земеделски нужди и следователно прилагането на обсъжданото освобождаване не би довело до нарушаване на конкуренцията. В заключение, отново по мнението на въпросното трето лице, все по-многобройни са предприятията от неговия сектор на дейност, които използват метан за отопление на парници.

VI. **ОТКРИВАНЕ НА ВТОРАТА ПРОЦЕДУРА ПО ЧЛЕН 88, ПАРАГРАФ 2 ОТ ДОГОВОРА (ПРЕПИСКА С 5/05)**

(34) Комисията откри втора процедура по член 88, параграф 2 от Договора, след като се запозна със сведения, доказващи, че освобождаването от акцизи, с което се ползват производителите на парникови култури, в действителност е значително по-високо от анализираното по повод откриването на първата процедура. Съмненията, изразени по повод откриването на първата процедура, които впрочем се дължат на обстоятелството, че италианските органи не отговориха на връченото им разпореждане за предоставяне на информация, се потвърдиха от реакцията на тези органи във връзка с откриването на първата процедура. По същество съмненията, изразени от Комисията в рамките на откриването на втората процедура, се основават на следните съображения:

а) италианските органи считат, че освобожданията от акцизи върху горивата, независимо от техния размер, не съставляват държавни помощи, а мерки с данъчен характер, обосновани от естеството на режима, в рамките на който са осъществени, но не предоставят никакви елементи в подкрепа на тези доводи;

б) друг довод, приведен от италианските органи, е че освобождаването от акцизи не води до нарушаване на конкуренцията, доколкото зеленчукопроизводителите са свободни да се ползват от освобождаването, като практикуват отглеждане в парник; този довод очевидно поражда съмнения, доколкото освобождаването е имало за цел не толкова да насърчи преминаването към парниково производство, колкото по-скоро да намали финансовата тежест, свързана с осъществяване на дейността, на вече действащи производители на парникови култури;

в) отново по отношение на аспекта нарушаване на конкуренцията, италианските органи твърдят, че въз основа на официалните данни, с които разполагат, пълното освобождаване, предоставено на производителите на парникови култури, не води до нарушения; според Комисията не е ясно на какво основание италианските органи поддържат този довод, тъй като в отговора, изпратен чрез телекс до службите на Комисията на 10 юни 2004 г. (вж. съображение 14 по-горе), твърдят, че не могат да предоставят точни данни относно сумите, които производителите на парникови култури са успели да спестят благодарение на това пълно освобождаване;

г) италианските органи, като поддържат хипотезата за липса на елементи за държавни помощи, са пропуснали да посочат кое правило на конкуренцията, по тяхно мнение, обосновава съвместимостта на пълното освобождаване от акцизи с общия пазар;

д) не може да се изключи възможността освобожданията да са предоставени в нарушение на директиви 92/81/ЕИО и 2003/96/ЕО.

VII. **РЕАКЦИЯ НА ИТАЛИАНСКИТЕ ОРГАНИ ВЪВ ВРЪЗКА С ОТКРИВАНЕТО НА ВТОРАТА ПРОЦЕДУРА ПО ЧЛЕН 88, ПАРАГРАФ 2 ОТ ДОГОВОРА**

(35) В писмото от 21 февруари 2005 г. италианските органи преди всичко потвърждават, че втората процедура се отнася за по същество аналогични на разгледаните при откриването на първата процедура въпроси и че продължават да важат коментарите, формулирани при първата процедура. Освен това италианските органи допълват отговора, като посочват следното:

а) модулирането на акцизите от страна на държавите-членки не съставлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора; заключенията на Съвета Ecofin от 19 март 2003 г., според които дерогациите от общия данъчен режим и разграниченията в рамките на този режим, обосновани от естеството или от общите характеристики на данъчния режим, не съставляват държавни помощи, са определящ елемент, потвърждаващ преобладаващата компетентност на финансовите органи на Общността; следователно са съобщили информация относно естеството или общите характеристики на системата на посочените органи в момента на поискването ѝ от тяхна страна;

б) изразът „без да се накърняват други разпоредби на Общността“, предвиден в член 15, параграф 1 от Директива 2003/96/ЕО, не може да се тълкува в смисъл, че се допуска приложимост на членове 87 и 88 от Договора по отношение на всяка мярка за намаляване или освобождаване от акцизи, доколкото, ако волята на общностния законодател е била да подчини всяка мярка за модулиране на акцизите на спазването на членове 87 и 88 от Договора, законодателят е щял да изрази тази воля чрез добавяне на препратка към тези членове съгласно основния принцип на тълкуване на закона *lex ubi voluit dixit*; от друга страна, във всеки акт на Общността волята на законодателя да подчини определени мерки на правила в областта на държавните помощи е изразена ясно, а не чрез обща формула от типа „без да се накърняват други разпоредби на Общността“, а ясната и категорична формулировка е още по-необходима, доколкото квалификацията на една мярка като „съставляваща държавна помощ“ или „несъставляваща държавна помощ“ оказва значително въздействие върху естеството, условията, реда и срока на изпълнение на самата мярка;

в) обстоятелството, че мярката не накърнява правилното функциониране на вътрешния пазар и не води до нарушаване на конкуренцията е обективен факт и следователно са без значение спестяванията, които производителите са успели да реализират благодарение на самата мярка.

VIII. **ОТГОВОР НА ИТАЛИАНСКИТЕ ОРГАНИ НА РАЗПОРЕЖДАНЕТО ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ 5 ДЕКЕМВРИ 2008 Г.**

(36) В писмото от 5 февруари 2009 г. италианските органи преди всичко се връщат на доводите относно съвместимостта на помощите с разпоредбите на Директива 92/81/ЕИО, която по тяхно мнение не изяснява в достатъчна степен въпроса за съвместимостта на освобожданията или намаляването на акцизите с нормативната уредба в областта на конкуренцията.

(37) За да илюстрират позицията си, италианските органи се позовават на член 8 от директивата, съгласно който „без с това да се накърняват други разпоредби на Общността, държавите-членки могат да прилагат пълно или частично освобождаване от данък или намаляване на данъчната ставка за минерални масла, използвани под данъчен контрол [...] изключително в земеделието и градинарството, горското стопанство …“.

(38) Според италианските органи изразът „без с това да се накърняват“, използван в този член, не възлага задължение за спазване на европейските правила за конкуренцията, каквото задължение е предвидено в член 26 от Директива 2003/96/ЕО; италианските органи поддържат, че ако посочените две директиви предвиждаха едно и също задължение, общностният законодател не би имал основание да бъде по-категоричен в член 26 от Директива 2003/96/ЕО. Заключението на италианските органи следователно е, че предвид разпоредбата на член 8 от Директива 92/81/ЕИО държавите-членки могат законосъобразно да прилагат намаления или освобождавания от акцизи в сектора на зеленчукопроизводството.

(39) Италианските органи подчертават по-нататък, че прилагането на Директива 92/81/ЕИО, както и на Директива 2003/96/ЕО, фактически води до нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар, доколкото предвиденото намаляване на ставките или освобождаването от данък, облагодетелства държавите-членки, които притежават по-големи икономически ресурси и следователно могат да прилагат намаления на ставките на акциза по еднакъв начин за целия сектор на селското стопанство. Тъй като разполага с ограничени ресурси, Италия е решила да се намеси единствено в полза на производителите на парникови култури, доколкото мерките за намаляване и освобождаване от акцизи са приети в контекста на криза, създадена поради покачването на цените на продуктите за отопление. В тази връзка италианските органи припомнят, че Комисията не е компетентна да се намесва в избора на приоритети на държава-членка.

(40) По отношение на евентуалната приложимост на Насоките на Общността относно използването на държавна помощ за опазването на околната среда (вж. съображение 20 по-горе), италианските органи твърдят, че предоставените намалявания на ставките на акцизите са в съответствие с разпоредбите на тези насоки и следователно могат да се ползват с дерогациите, предвидени в тях, тъй като според тях става въпрос за съществуващи данъци по смисъла на точка 51.2 от цитираните насоки; в цитираната точка е предвидено, че когато става дума за съществуващи данъци, оперативните помощи, свързани с намалявания или освобождавания могат да се допуснат при кумулативно наличие на следните две условия:

— въпросният данък да оказва осезаемо положително въздействие за опазването на околната среда;

— дерогации за дадени предприятия могат да се направят в момента на приемане на данъка или когато такива дерогации са необходими в резултат на съществена промяна в икономическите условия, поставили предприятията в особено затруднено положение в условията на конкуренция. В последния случай намалението не може да надхвърля увеличението в разходите, дошло от промяната на икономическите условия. В момента, в който разходите престанат да растат, намалението не трябва да се прилага повече.

(41) Според италианските органи акцизите върху горивата, използвани в селското стопанство, по-специално газ за отопление, могат да се считат за екологични данъци (екотакси) и имат положително въздействие върху околната среда, доколкото стимулират производителите да намаляват потреблението на горива.

(42) По отношение по-специално на точка 51.2, буква б) от Насоките, съгласно която решението за допускане на дерогация в полза на предприятията трябва да е било взето в момента на приемане на данъка, италианските органи препращат към Решение C(2005) 4436 на Комисията от 7 декември 2005 г. Съгласно цитираното решение „Въпросните акцизи могат да не са имали ясно изразена екологична цел от самото начало, а освобожданията да са били решени […] много преди влизането в сила на Насоките на Общността относно използването на държавна помощ за опазването на околната среда от 2001 г. Следователно може да се допусне, че освобожданията са били решени в момента на приемане на акцизите. Следователно съгласно точка 51.2 от Насоките към освобожданията (предмет на настоящото решение) могат да се приложат разпоредбите на точка 51.1.“ Италианските органи добавят, че намаляванията на акцизи са решени вследствие промяна в икономическите условия (по-специално експоненциално нарастване на цената на петрола), която поставя производителите на парникови култури в затруднено положение в условията на конкуренция по отношение на производителите на култури на открито, като тази ситуация в други страни е накарала органите да приемат мерки в полза на производителите на парникови култури и в сектора на рибарството. Същите органи посочват, че цената на газьола за отопление в разглеждания период е регистрирала следните равнища: + 37 % в периода 1999—2000 г., + 26 % в периода 1999—2001 г. и + 26 % в периода 1999—2002 г. Структурата на цените е била следната (в евро/литър като средногодишна стойност):

(евро/литър)

	Промишлена цена	Данъци	Потребителска цена
1999 г.	0,217	0,524	0,741
2000 г.	0,342	0,523	0,865
2001 г.	0,317	0,504	0,821
2002 г.	0,292	0,542	0,834
2003 г.	0,314	0,547	0,861
2004 г.	0,354	0,555	0,909

(43) Италианските органи отбелязват, от друга страна, че прилагането на точка 51 от Насоките задължава предприятията при всички случаи да внесат част от данъка. Мярката, прилагана от Италия, може според тях да бъде съвместима, ако бенефициерите заплащат минималната ставка, определена на общностно равнище (минимум, който според самите органи съответства на 13 EUR/1 000 kg за периода 2000—2003 г. и впоследствие на 21 EUR/1 000 kg).

(44) В заключение, по отношение на общата сума на предоставените помощи, италианските органи посочват, че цифрите, които са посочени в различните бюджетни закони, са прогнози, основани на предвижданията за потреблението на гориво за отопление и следва да се разглеждат в перспективата на пропуснатите ползи, а не толкова като предоставяне на средства. Според тях е трудно още отсега да се определи количествено ползата, предоставена на всеки производител, доколкото управлението на данъчната система е поверено на регионите, провинциите и дори на общините. Цифрите ще бъдат съобщени веднага щом бъдат налични.

IX. ПИСМОТО, ИЗПРАТЕНО НА 18 МАЙ 2009 Г.

(45) В това писмо италианските органи потвърждават преди всичко, че акцизите представляват съществуващи данъци и на това основание могат да се ползват с приложимите към тях дерогации по силата на разпоредбите на Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда по причините, вече посочени в съображение 42 по-горе.

(46) Към тези доводи следва актуализиран вариант на таблицата, представена в съображение 42 по-горе (графата за данъците е разделена между акцизи и ДДС). Въз основа на новата таблица в разглеждания период структурата на цените е била следната (този път данните са изразени в евро/1 000 l):

(евро/1 000 l)

	Промишлена цена	ДДС	Акцизи	Потребителска цена
1999 г.	219,83	123,5	397,67	741
2000 г.	344,35	144,1	375,92	864,33
2001 г.	313,4	136,7	370,11	820,22
2002 г.	293,31	139,7	405,24	838,26
2003 г.	314,37	143,5	403,21	861,1
2004 г.	355,01	151,6	403,21	909,86

(47) Италианските органи подчертават, че в периода между 1999 и 2004 г. потребителските цени на газьола за отопление непрестанно са се повишавали, като се изключи лек спад в периода между 2000 и 2001 г. Следва повторение на вече изтъкнатите в съображения 42 и 43 доводи.

(48) По отношение на обосновката на мярката в контекста на италианската данъчна система, италианските органи уточняват, че в Италия освободените количества гориво са разпределени по площи, количества култури и действително използвани земеделски съоръжения. Следователно може да се счита, че освобождаването е изчислено пропорционално в зависимост от осъществявания вид дейност, в случая на парникови култури, тъй като този вид култури са изключително зависими от газьола и се характеризират с условия на производство, които са напълно различни от културите, отглеждани на открито. Освен това освобождаването не ползва само един продукт, защото се прилага за всички парникови продукти, а парниковото производство на практика може да се счита за разпространено в целия земеделски сектор.

(49) По отношение на приложимостта на член 87, параграф 1 от Договора в по-общ смисъл италианските органи считат, че не са налице условията съгласно цитирания параграф, доколкото освобожданията не са нито избирателни, нито от такъв характер, че да нарушат конкуренцията.

(50) По отношение на избирателността италианските органи се позовават на решението на Първоинстанционния съд по дело Т-233/04 ([9]). В решението си (точка 86) Първоинстанционният съд постановява: „За целите на прилагането на член 87 ЕО е без значение дали положението на предполагаемия бенефициер по спорната мярка е станало по-добро или по-лошо в сравнение с по-ранното правно положение или, напротив, не се е изменило във времето. Трябва да се определи само дали в рамките на определен правен режим дадена държавна мярка може да постави в по-благоприятно положение „определени предприятия или производството на някои стоки“ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, по отношение на други предприятия, които се намират в сходно фактическо и правно положение от гледна точка на преследваната със съответната мярка цел.“

(51) Според италианските органи освобождаването, прилагано към газьола, използван в защитена среда, в която се осъществява отглеждането на селскостопански продукти, не създава каквото и да било разграничение между предприятия, които се намират в едно и също правно и фактическо положение, нито между продуктите, доколкото всички предприятия, независимо от произвежданите от тях блага, могат да се ползват от освобождаването при закупуване на газьол за отглеждане на парникови продукти.

(52) По отношение на възможността за нарушаване на конкуренцията италианските органи се позовават на Решение C(2008) 1105 на Комисията, чието съображение 43 гласи: „Пълните или частични освобождавания, предоставени съгласно член 8, параграф 2 от Директива 92/81/ЕИО преследват същите цели като мерките съгласно Директива 2003/96/ЕО, но имат по-малък обхват и следователно по аналогия може да се твърди, че не би трябвало да водят до неоправдано нарушаване на конкуренцията“.

(53) Освен това италианските органи добавят, че в съображение 32 от същото решение Комисията счита, че този вид мерки, свързани с горивата, използвани в дейности по първично селскостопанско производство, не водят до неоправдано нарушаване на конкуренцията предвид малките мащаби на земеделските предприятия на Европейския съюз (над 60 % от предприятията притежават по-малко от 5 хектара обработваема земеделска площ). Като изхождат от това съображение, италианските органи подчертават, че въз основа на посочения по-горе критерий за мащаба, обсъжданите освобождавания трудно биха могли да доведат до нарушаване на конкуренцията, тъй като около 80 % от италианските земеделски предприятия разполагат с по-малко от 5 хектара обработваема земеделска площ.

(54) Друг довод, използван от италианските органи, е че количеството газьол, което може да бъде използвано за отопление на 1 m^3 парник, е само 2 литра. Освен това, въз основа на проучване на Enama (Национален орган за механизация в селското стопанство) относно потреблението на газьол в 14 от 20 италиански региона, използваният в парниците газьол (167 436 001 литра) съставлява само 11,77 % от потреблението на земеделски газьол през 2002 г. и 10,67 % през 2003 г.

(55) След предоставянето на тези разяснения в подкрепа на тяхната теза, според която обсъжданите освобождавания не съдържат елементи на държавни помощи по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО, италианските органи потвърждават хоризонталния характер на освобожданията, подчертават факта, че всички земеделски производители биха могли да се ползват от тях, ако отглеждат парникови култури, и подчертават, че критерият за недискриминация не може да се прилага със задна дата поради принципа на законните очаквания и правната сигурност.

X. **ОЦЕНКА НА МЕРКИТЕ**

(56) Настоящото решение се отнася до разликата между освобожданията от акцизи върху газьола, използван за отопление на парници, от една страна, и освобожданията от акцизи върху газьола, използван за гориво, от друга страна.

(57) Като се имат предвид представените доводи от страна на италианските органи в отговорите при откриването на процедурата, следва да се разгледа преди всичко въпросът дали схемата съдържа елементи на държавни помощи по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

(58) Съгласно член 87, параграф 1 от Договора за ЕО „всяка помощ, предоставена от държава-членка или чрез ресурси на държава-членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите-членки, е несъвместима с общия пазар“.

(59) Разглежданата схема отговаря на това определение не само защото се финансира с държавни средства (като предоставя освобождаване от акцизи, държавата се отказва от определени приходи, които иначе би събрала), но и защото поставя в по-благоприятно положение определени предприятия от сектора на селското стопанство и в рамките на този сектор предприятията, които произвеждат парникови култури, и може да окаже въздействие върху търговията, като се стигне до нарушаване на конкуренцията предвид положението, което Италия заема в селскостопанското производство на парникови култури (например по отношение на площта на парниците, предназначени за производството на пресни зеленчуци през 2000 г. и 2003 г., Италия заема второ място сред страните производителки в Съюза; през 2000 г. и 2001 г. Италия е първият производител на зеленчуци в Съюза и накрая, в периода, за който се отнасят откритите производства, Италия е втората страна в Европа по площи, отделени за производство на парникови култури).

([9]) Дело Т-233/04, *Нидерландия/Комисия*, Сборник (2008 г.), стр. II-00591.

(60) При разглеждането на преписката италианските органи са привели редица доводи в защита на тезата, според която схемата не съдържа елементи на държавна помощ:

— въз основа на политическото споразумение, постигнато от Съвета и от Комисията по повод Съвета Ecofin от 19 март 2003 г., дерогациите от общия [данъчен] режим или разграниченията в рамките на този режим, които се обосновават от естеството или общите характеристики на данъчния режим, не съставляват държавни помощи; освен това в Италия освобожданията се вписват в логиката на италианската данъчна система, тъй като се отнасят до всички парникови продукти и защото количествата гориво, които са освободени от акцизи, са разпределени според осъществяваната дейност;

— въз основа на изчисленията и наличните данни разглежданата схема „не засяга правилното функциониране на вътрешния пазар и няма да доведе до нарушаване на конкуренцията“ (вж. съображения 30 и 31);

— освобожданията не са нито избирателни, нито от такова естество, че да доведат до нарушаване на конкуренцията.

(61) Следва да се подчертае преди всичко, че никое политическо споразумение не може да промени понятието за помощ, обективно определено в договора.

(62) По отношение на аргумента, че освобожданията са обосновани от естеството или общите характеристики на данъчната система, Комисията счита, че освобожданията от акцизи, които се отнасят само до определено производство (в разглеждания случай производството на парникови култури се е ползвало с по-големи освобождавания по отношение на отглеждането на култури на открито) не могат да бъдат обосновани от естеството и логиката на данъчната система, когато правото на Общността поначало задължава държавите-членки да наложат акцизни ставки ([10]). Същото съображение се отнася и до случаите, когато правото на Общността не предвижда предоставяне на подобни освобождавания. Доводът, според който освобожданията се отнасят до всички парникови продукти, е неотносим към този случай, тъй като цели отрасли от селскостопанското производство са се ползвали с по-ниски проценти на освобождаване в сравнение с предоставените на производителите на парникови култури, а както твърдят италианските органи, освободените количества гориво са разпределени в зависимост от осъществяваната дейност и логиката на данъчната система налага освобождаването да бъде еднакво за всички дейности, основани на използването на газьол.

(63) Въпросът за избирателността вече бе разгледан в съображение 58 по-горе. Що се отнася до позоваването на решението по дело T 233-04, в контекста на съображения 25 и 26 по-горе Комисията констатира, че ако се приеме, че стопанските субекти от земеделския сектор, които използват газьол, са имали възможност да се ползват от освобожданията, производителите на парникови култури все пак са се ползвали с по-значителни освобождавания. От момента, в който са започнали да използват газьол за производство, всички субекти са били в аналогично фактическо положение и следователно са имали еднакъв интерес от целта на мярката (намаляване на последиците от повишаването на цените на петролните продукти), независимо от правното им положение. Обстоятелството, че при аналогично положение определени субекти са имали възможност да се ползват с по-значителни освобождавания в сравнение с други, е признак за това, че схемата съдържа елементи на избирателност.

(64) По отношение на довода, според който схемата не засяга правилното функциониране на вътрешния пазар и няма да доведе до нарушаване на конкуренцията, Комисията отхвърля доводите на италианските органи. В действителност:

— в заключението от решението, на което се позовават италианските органи в съображение 52 по-горе, е посочено, че някои държавни помощи могат да бъдат одобрени въз основа на дерогацията, предвидена в член 87, параграф 3, буква в) от Договора; тази дерогация обаче не може да бъде привеждана като аргумент за доказване на липсата на елементи на държавни помощи в разглежданата схема (това съображение се отнася и за поддържания от италианските органи довод, разгледан в съображение 53 по-горе),

— данните, посочени в съображение 54 по-горе, са непълни (14 региона от 20) и не са налице никакви данни, въз основа на които да се направи извод, че са представителни: в действителност не е възможно да се направи предположение дали регионите, за които са представени въпросните данни, съответстват на регионите, в които е най-разпространено производството на парникови продукти; освен това данните, отнасящи се до потреблението в сектора на селското стопанство, показват по-скоро, че газьолът е важно средство за земеделско производство. Във всеки случай е достатъчно помощта да засилва конкурентното положение на едно предприятие по отношение на други предприятия конкуренти във вътреобщностната търговия, за да се счита, че въпросната помощ е от естество да доведе до нарушаване на конкуренцията и промяна във вътреобщностната търговия ([11]). Това е налице в разглеждания случай, тъй като предоставеното освобождаване поставя в по-благоприятно положение италианските предприятия, занимаващи се с производство на парникови култури, в сравнение с предприятия от същия сектор, осъществяващи дейност в други държави-членки.

(65) Италианските органи твърдят в отговор на откриването на първата процедура, че обсъжданите помощи не съставляват държавни помощи, а трябва да бъдат разглеждани в контекста на разпоредбите на директиви 92/81/ЕИО и 2003/96/ЕО. Италианските органи извеждат това заключение от доводите, според които съществуването на държавни помощи е изключено поради простия факт, че европейска директива предвижда възможността за освобождаване от данъци. Тези доводи се повтарят и в отговора на разпореждането за предоставяне на информация, предадено на италианските органи.

([10]) Вж. Решение 2006/323/ЕО на Комисията (ОВ L 119, 4.5.2006 г., стр. 12).

([11]) Дело 730/79, *Philip Morris Holland/Комисия*, Recueil (1980 г), стр. 2671.

(66) Комисията не споделя тези доводи. В шестото съображение от Директива 92/81/ЕИО действително се посочва, че е уместно да се позволи на държавите-членки по желание да предвидят (…) други освобождавания (...), при условие че това не води до нарушение на конкуренцията. Освен това член 8, параграф 2 от същата директива предвижда, че държавите-членки могат да прилагат пълно или частично освобождаване „без с това да се накърняват други разпоредби на Общността“. Като се позовава на наличието на риск от нарушаване на конкуренцията, Директива 92/81/ЕИО не изключва възможността освобожданията да съставляват държавни помощи. Заслужава да се припомни, че сферата на компетентност на Комисията в областта на държавните помощи произтича пряко от Договора и тази компетентност не може да бъде ограничавана с директива, чиято цел е хармонизацията на определен данък на европейско равнище.

(67) Освен това в съображения 15 и 24 от Директива 2003/96/ЕО се посочва, че мерките, насочени към въвеждане на диференцирани ставки на облагане, трябва да са в съответствие с нормите, регулиращи вътрешния пазар и конкуренцията, за да не водят до нарушаване на конкуренцията. Задължението за прилагане на правилата на конкуренцията се потвърждава и от член 26 от същата директива, която насочва вниманието върху обстоятелството, че въпросните мерки биха могли да представляват държавна помощ и в такива случай трябва да се уведомява Комисията съгласно член 88, параграф 3 от Договора. Горепосоченият член посочва ясно, че информацията, която трябва да се предостави на Комисията на основата на настоящата директива не освобождава държавите-членки от задължението за нотификация съгласно член 88, параграф 3 от Договора.

(68) В заключение, самите италиански органи твърдят (вж. съображение 39 по-горе), че прилагането на освобождавания води до нарушаване на конкуренцията, характерен елемент на държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора.

(69) Като има предвид всички тези съображения, Комисията заключава, че освобождаването от акцизи, прилагано в рамките на разглежданата схема, съставлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора.

(70) Въпреки това в случаите, предвидени в член 87, параграфи 2 и 3 от Договора, по изключение някои мерки могат да се считат за съвместими с общия пазар.

(71) Дерогациите, предвидени в член 87, параграф 2 от Договора, отнасящи се до помощи със социален характер, предоставени на отделни потребители, помощи за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия или други извънредни събития, както и помощи, предоставени на икономиката в определени региони на Федерална република Германия, не са приложими в разглеждания случай, независимо от бенефициерите на схемата.

(72) Комисията счита, че дерогациите, предвидени в член 87, параграф 3, буква а) от Договора, отнасящи се до икономическото развитие на определени региони, са неприложими към разглежданата схема, тъй като последната не включва помощи, предназначени за насърчаване на икономическото развитие на региони, където жизненото равнище е необичайно ниско или където има високо равнище на непълна заетост.

(73) По отношение на дерогацията по член 87, параграф 3, буква б) от Договора, е достатъчно да се установи, че разглежданата данъчна схема не представлява важен проект от общоевропейски интерес и няма за цел преодоляване на сериозни затруднения в италианската икономика. Помощта също така не е насочена към насърчаване на културата и опазване на културното наследство по смисъла на дерогацията по член 87, параграф 3, буква г) от Договора.

(74) Вследствие на това единствената дерогация, чието приложение е възможно в случая, е предвидената в член 87, параграф 3, буква в) от Договора, съгласно която за съвместими с общия пазар могат да се приемат помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.

(75) Тъй като помощите, произтичащи от разглежданата схема, са ненотифицирани помощи, тяхната съвместимост с общия пазар следва да се анализира в контекста на правилата в областта на държавните помощи, действащи към момента на тяхното отпускане, както е посочено в Известието на Комисията за определяне на приложимите правила при оценка на незаконосъобразната държавна помощ ([12]).

(76) Ако се приеме, че съгласно точка 172 от новите Насоки на Общността относно държавните помощи в сектора на селското и горското стопанство за 2007—2013 г. ([13]) се считат за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора някои незаконосъобразно предоставени помощи след влизането в сила на Директива 2003/96/ЕО, това положение обаче важи само ако са спазени условията, предвидени в цитираната директива, и ако не е било допуснато каквото и да било разграничение в рамките на сектора на селското стопанство. Същото се отнася и за незаконосъобразно предоставените помощи на основание Директива 92/81/ЕИО.

(77) Съгласно член 1, параграф 1 от Директива 92/81/ЕИО „Държавите-членки облагат с хармонизиран акцизен данък минералните масла, в съответствие с настоящата директива“. В параграф 2 от същия член се посочва, че държавите-членки определят своите ставки в съответствие с Директива 92/82/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 г. относно сближаването на ставките на акцизния данък върху минерални масла ([14]).

([12]) ОВ C 119, 22.5.2002 г., стр. 22.
([13]) ОВ C 319, 27.12.2006 г., стр. 1.
([14]) ОВ L 316, 31.10.1992 г., стр. 19. Ставката на акцизите върху газьола, използван за отопление на парници, е посочена в съображение 43 по-горе.

(78) Член 5, параграф 2 от Директива 92/82/ЕИО предвижда акциз върху газьола в размер на 18 ECU за 1 000 l, ако газьолът се използва за неподвижни двигатели, инсталации и машини, използвани за строителни обекти, строителни работи и благоустройство, или за превозни средства, предназначени за използване извън пътната мрежа или които не са получили разрешение за пускане в движение предимно по обществената пътна мрежа.

(79) В член 2, параграф 2 от Директива 92/81/ЕИО се уточнява, че „Други минерални масла освен тези, за които е специфицирано акцизно ниво на ставките в Директива 92/82/ЕИО, се облагат с акцизен данък, ако са предназначени за употреба, предлагани за продажба или използвани като гориво за отопление или моторно гориво. Необходимата данъчна ставка се определя, в съответствие с употребата, на нивото на ставката за съответстващото гориво за отопление или моторно гориво“ (сумата от 13 EUR, посочена от италианските органи в съображение 43 по-горе, съответства на акциза, приложим към гориво или равностойно течно гориво за двигатели, с други думи акцизът за тежките масла, определен на 13 EUR за 1 000 kg в член 6 от цитираната директива).

(80) Член 8, параграф 2 от Директива 92/81/ЕИО предвижда обаче, че „Без с това да се накърняват други разпоредби на Общността, държавите-членки могат да прилагат пълно или частично освобождаване от данък или намаляване на данъчната ставка за минерални масла, използвани под данъчен контрол [...] изключително в земеделието и градинарството, горското стопанство и рибарството във вътрешни води“.

(81) Съгласно Директива 2003/96/ЕО, която е в сила от 1 януари 2004 г. ([15]), минималните нива на облагане, отнасящи са до горивата за отопление, са определени на 21 EUR за 1 000 l (член 9 от директивата във връзка с таблица B от приложение I към цитираната директива). Въпросната директива съдържа освен това разпоредба, аналогична на разпоредбата на член 8, параграф 2 от Директива 92/81/ЕИО в член 15, параграф 3, съгласно която „Държавите-членки могат да прилагат данъчни ставки близки до нулевите за енергийни продукти и електроенергия, използвани при селскостопански, овощарски и рибовъдни дейности и горско стопанство“.

(82) Съгласно двете горецитирани директиви е било допустимо да се предоставя пълно освобождаване от акцизи. Въпреки това, тъй като въвежда разграничения между освобожданията от акциз, като по този начин се поставят в по-благоприятно положение някои земеделски предприятия, разглежданата схема за помощи не може да бъде обявена за съвместима с общия пазар в контекста на точка 172 от Насоките на Общността за държавните помощи в сектора на селското и горското стопанство за 2007—2013 г. ([16]).

(83) За целия период предмет на двете процедури във връзка с освобожданията от акциз (от 3 октомври 2000 г. до 31 декември 2004 г. — вж. съображения 25 и 27 по-горе), приложимите правила в областта на държавните помощи са предвидените в селскостопанските насоки за помощите в сектора на селското стопанство ([17]) (по-нататък „селскостопанските насоки от 2000 г.“).

(84) Комисията констатира, че предвид тяхното естество (пълно освобождаване от акцизи), помощите представляват едностранни държавни помощи, предназначени просто за подобряване на финансовото положение на производителите, без по никакъв начин да допринасят за развитието на сектора. Тази констатация се потвърждава от факта, че в предоставената допълнителна информация италианските органи обясняват, че предоставянето на помощи се дължи на повишаването на цените на петрола (вж. съображение 39 по-горе).

(85) Съгласно точка 3.5 от селскостопанските насоки от 2000 г. тези помощи представляват оперативни помощи, несъвместими с общия пазар.

(86) В точка 5.5 от селскостопанските насоки от 2000 г. се допуска обаче изключение от разпоредбите на точка 3.5, цитирана по-горе по отношение на оперативните помощи с екологична насоченост.

(87) Точка 5.5.4 от селскостопанските насоки от 2000 г. се отнася конкретно до пълното или частично освобождаване от екологични данъци. В посочената точка от насоките Комисията, като изразява определени резерви, посочва, че такъв вид помощи са допустими при кумулативно наличие на следните условия:

— помощите да са временни (максимален срок пет години) и намаляващи;

— възможно е да се докаже, че помощите са необходими за компенсиране на загуба на конкурентоспособност в международен план;

— схемата за помощи да представлява реален стимул за намаляване на използването на съответните средства за производство.

(88) В разглеждания случай Комисията констатира, че помощите не са намаляващи, защото съгласно различните членове на законите за бюджета, в които е предвидено освобождаване от акциз, освобождаването е частично до 31 декември 2000 г. и следователно пълно за всеки от периодите, посочени в съображение 27 по-горе. Освен това помощите не са били временни, тъй като, с изключение на втората половина на 2001 г., освобожданията в действителност са имали постоянен характер през целия разглеждан период. Италианските органи се позовават на съществуването на затруднено положение в условията на конкуренция (вж. съображение 42 по-горе), но не са представили данни, които да доказват загубата на конкурентоспособност. В крайна сметка изглежда малко вероятно схема на освобождавания, която по определение води до поевтиняване на горивата, да насърчава бенефициерите да намаляват използването на съответните средства за производство (независимо дали става дума за парници или в по-широк смисъл за самите горива, ако те се считат за средства за производство).

([15]) Освен по отношение на определени разпоредби, които са неотносими към разглеждания случай.

([16]) Вж. бележка под линия 13.

([17]) ОВ C 28, 1.2.2000 г., стр. 2.

(89) Разглежданите държавни помощи следователно не могат да се считат за обосновани единствено на основание разпоредбите на селскостопанските насоки от 2000 г., които допускат да се считат за съвместими с общия пазар обикновените оперативни помощи.

(90) С това уточнение селскостопанските насоки от 2000 г. в точка 5.6.2 предвиждат и възможността да се извърши преглед на помощите за всеки конкретен случай, като се отчитат изложените принципи в насоките на Общността относно държавната помощ за опазване на околната среда.

(91) Предвид периода, за който се отнасят двете процедури, правилата в областта на държавните помощи, които следва да се вземат предвид за целите на анализа на разглежданите помощи, са следните:

— за периода от 3 октомври 2000 г. до 2 февруари 2001 г. — Насоките на Общността относно държавната помощ за опазване на околната среда (по-нататък „Насоките от 1994 г.“) ([18]),

— за периода от 3 февруари 2001 г. до 31 декември 2004 г. — Насоките на Общността относно използването на държавна помощ за опазването на околната среда, в сила от 3 февруари 2001 г. (по-долу „Насоките от 2001 г.“) ([19]).

(92) Съгласно разпоредите на Насоките от 1994 г. (точка 3.4) Комисията може да се отклонява от принципа за забрана на оперативните помощи, при условие че тези помощи имат за цел единствено да компенсират извънредни разходи в сравнение с разходите за традиционното производство, ако са временни и поначало спадащи и представляват стимул за намаляване на замърсяването или за бързото въвеждане на по-ефективни методи за използване на ресурсите.

(93) В същата точка 3.4 се посочва, че при необходимост може да се предоставя временно освобождаване от заплащане на нови екологични данъци, за да се компенсира загуба на конкурентоспособност, по-специално на международно равнище. Друг фактор, който следва да се отчете, е равносметката, която съответните предприятия трябва да представят от гледна точка на намаляване на замърсяването. Тази разпоредба се прилага и по отношение на данъчните облекчения, въведени с общностни нормативни актове.

(94) Освен това, както се посочва в анализа, направен в контекста на точка 5.5.4 от селскостопанските насоки от 2000 г., помощите не са нито временни, нито намаляващи, нито съдържат какъвто и да било стимул, Комисията констатира, че в сведенията, с които разполага, няма елементи, които да доказват, че помощите са строго ограничени до компенсиране на допълнителен производствен разход в сравнение с традиционните производствени разходи. Следователно помощите не отговарят на посочените в съображение 92 по-горе условия, за да могат да бъдат считани за съвместими с общия пазар.

(95) Освен това към разглеждания случай не са относими условията, посочени в съображение 93 по-горе, тъй като помощите не се отнасят до нови данъци (акцизите са съществували преди периода, за който се отнасят двете производства: например член 24, алинея 3 от Закон № 388 от 23 декември 2000 г., който въвежда пълно освобождаване от акциз за периода от 1 януари до 30 юни 2001 г. се позовава на Закон № 662 от 1996 г., който вече се отнася към акцизите и препраща към Законодателен декрет № 504/1995, съдържащ консолидиран текст на законодателните разпоредби относно данъците върху производството и потреблението). В този смисъл Комисията отбелязва, че италианските органи не са оспорили характера на „предходен данък“ на разглежданите налози. Освен това не са твърдели, че посочените данъци са били въведени наскоро (вж. съображения 40 и 45 по-горе).

(96) Следователно тези помощи не могат да бъдат обявени за съвместими с общия пазар на основание разпоредбите на Насоките от 1994 г.

(97) В Насоките от 2001 г. се прави разграничение между нови данъци (точка 51.1) и предходни данъци (точки 51.2 и 52).

(98) Комисията констатира, че акцизите, които са предмет на освобождаване, трябва да се считат за предходни данъци през разглеждания период, тъй като освен съображенията, изложени в съображение 95 по-горе, освобожданията са решавани за всяка конкретна година в съответните бюджетни закони, а не в общ закон, приет с автоматични дерогации, в който и да е момент от разглеждания период. Освен това, както Комисията вече отбеляза в съображение 95 по-горе, италианските органи не са оспорили характера на „предходен данък“ на разглежданите налози и не са твърдели, че тези данъци са въведени наскоро.

(99) Точка 51.2 от Насоките от 2001 г., както е посочено в съображение 40 по-горе, предвижда възможност да се прилагат по отношение на предходни данъци условията за разрешаване, приложими към новите данъци, посочени в точка 51.1 при кумулативно наличие на следните две условия:

— въпросният данък да въздейства осезаемо положително за опазването на околната среда;

([18]) ОВ C 72, 10.3.1994 г., стр. 3.
([19]) Вж. бележка под линия 5.

— дерогации за дадени предприятия могат да се правят в момента на приемане на данъка или когато са необходими в резултат на съществена промяна в икономическите условия, поставили предприятията в особено затруднено положение в условията на конкуренция. В последния случай размерът на намалението на данъка не може да надхвърля увеличението в разходите вследствие на промяната на икономическите условия. В момента, в който разходите престанат да растат, намалението не трябва да се прилага повече.

(100) Комисията може да допусне, че данък като акциза върху газьола, използван за отопление, ефектът от който е увеличение на цената на газьола, може да накара потребителите да намалят потреблението на газьол с положителен ефект от гледна точка на опазването на околната среда. Въпреки това тези освобождавания са определяни за всяка година, включително с прекъсване в периода между 1 юли и 31 декември 2001 г. (вж. съображение 27 по-горе), а италианските органи не са доказали, нито някога са твърдели, че тези дерогации са били решени в момента на приемане на данъка. Напротив, те подчертаха, че дерогациите са били приети с оглед преодоляване на чисто конюнктурно явление, а именно повишаването на цените на горивата.

(101) Не е възможно да се приеме приведеният от италианските органи довод, според който Комисията би трябвало да развие анализа си въз основа на допускането, че освобожданията са били решени към момента на въвеждане на данъка. Италианските органи в действителност се позовават на Решение C(2005) 4436 на Комисията (вж. съображение 42 по-горе). В цитираното решение (вж. по-специално съображение 74 от посоченото решение) Комисията основава заключенията си на обстоятелството, че освобожданията са били решени много преди влизането в сила на Насоките на Общността относно използването на държавна помощ за опазването на околната среда от 2001 г. В разглеждания случай следва обаче да се констатира, че първите освобождавания датират от октомври 2000 г., т.е. малко преди влизането в сила на горепосочените насоки. Следва да се подчертае, че в нито един момент италианските органи не са посочвали предходни освобождавания.

(102) От друга страна, по отношение на второто условие по точка 51.2, второ тире от Насоките от 2001 г., италианските органи не са представили елементи, доказващи значителна промяна в икономическите условия, които биха могли да поставят предприятията в особено затруднено положение в условията на конкуренция (вж. съображение 88 по-горе), както и доказателства, че размерът на освобождаването не е надвишил увеличаването на финансовата тежест, свързана с промяната на икономическите условия. Що се отнася по-специално до въпроса за положението в условията на конкуренция, данните от таблиците, представени в съображения 42 и 46 по-горе, не съдържат каквито и да било сравнителни елементи и следователно не позволяват установяването на каквото и да било влошаване на положението в условията на конкуренция на италианските предприятия от сектора на парниковото производство. В това отношение следва да се подчертае също така, че покачването на цените на петролните продукти засегна цяла Европа, а не само Италия.

(103) Тъй като не е спазено едно от двете условия, посочени в съображение 99 по-горе, не могат да се приложат разпоредбите на точка 51.2 и следователно са неприложими и разпоредбите на точка 51.1 от Насоките от 2001 г.

(104) Субсидиарно, дори разпоредбите на точка 51.2 да бяха приложими, разглежданите освобождавания не биха могли да се считат за допустими в контекста на точка 51.1, която в действителност предвижда:

„Когато по екологични причини някоя държава-членка въвежда нов данък за определена дейност или определени продукти, по отношение на които в Общността няма данъчна хармонизация, или когато данъкът, предвиден от държавата-членка, надхвърля определения от законодателството на Общността данък, Комисията застъпва становището, че решенията за облекчения за период от десет години, без дегресивност, са оправдани в два случая:

а) тези облекчения зависят от заключенията на споразуменията между въпросните държави-членки и предприятията бенефициери, при което предприятията или асоциациите на предприятия се задължават да изпълнят целите на опазването на околната среда през периода, за който се прилагат облекченията или когато предприятията сключат доброволни споразумения със същия ефект. Такива споразумения или начинания могат, между другото, да са свързани с намаляване на енергийното потребление или на вредните емисии, или с някоя друга екологична мярка. Същността на такива споразумения трябва бъде обект на преговори от страна на всяка държава-членка и се оценява от Комисията, когато проектите за помощи ѝ бъдат съобщени. Държавите-членки трябва да осигурят стриктен мониторинг на изпълнението на задълженията, поети от предприятията или асоциациите на предприятия. Споразуменията, сключени между една държава-членка и съответните предприятия или асоциации на предприятия, трябва да посочват и наказателните споразумения, приложими в случай че задълженията не се изпълняват.

Тези разпоредби се прилагат също и в случаите, в които една държава-членка подчинява намаляването на данъците на условия, които биха дали същия резултат като гореспоменатите споразумения или задължения;

б) облекченията не зависят непременно от споразумения между съответната държава-членка и предприятията-бенефициери, ако се изпълнят следните алтернативни условия:

— там, където намаляването засяга данък на Общността, сумата, фактически изплащана от предприятията след намалението, трябва да остане по-висока от минимума на Общността, за да имат предприятията мотив да извършват дейности за подобряване на опазването на околната среда,

— там, където намалението засяга национален данък, наложен поради липса на данък на Общността, предприятията, ползващи намалението, трябва независимо от всичко да платят съществена част от националния данък.“

(105) В разглеждания случай прилаганите акцизи със сигурност са били (преди приспадането на освобождавания или намалявания) по-високи от хармонизираното равнище на данъчно облагане (вж. съображения 43 и 46), но няма данни да са сключени споразумения като предвидените в точка 51.1, буква а) между държавата-членка и бенефициерите или подобни споразумения да са били подписани по желание на последните (на Комисията не е съобщено за каквото и да било споразумение). Италианските органи подчертаха, от друга страна, че оспорваните освобождавания са били предоставени с цел преодоляване на трудна пазарна конюнктура и не са посочвали в нито един момент от бенефициерите да е било изисквано в замяна да изпълнят екологични резултати.

(106) Алтернативната хипотеза на сключването на споразумения, предвидена в точка 51.1, буква б) по-горе, не може да се приложи в разглеждания случай, тъй като за частта от разглеждания период, последваща влизането в сила на Насоките от 2001 г., производителите на парникови култури са се ползвали с пълно освобождаване от акцизи и следователно не са платили сума, която да надвишава общностния минимум ([20]), в размер, който да стимулира производителите да извършват дейности за подобряване на опазването на околната среда, както е предвидено в цитираните насоки в случаите, когато намаляването се отнася до общностен данък.

(107) В точка 52 от Насоките от 2001 г. се посочва обаче, че когато съществуващият данък е значително увеличен и когато дадената държава-членка застъпва становището, че някои предприятия имат нужда от дерогации, по аналогия се прилагат условията за новите данъци, формулирани в точка 51.1. Следователно преди всичко трябва да се разгледа въпросът дали акцизите са претърпели значително увеличение.

(108) От приведената в съображение 46 по-горе таблица е видно, че акцизите не са се повишили значително, доколкото развитието им е било следното: – 5,4 % за периода 1999—2000 г., – 6,98 % за периода 1999—2001 г., + 1,9 % за периода 1999—2002 г. и + 1,3 % за периода 1999—2003 г. За отделните години развитието на акцизите е било следното: – 5,4 % от 1999 г. до 2000 г., – 1,6 % от 2000 г. до 2001 г., + 9,5 % от 2001 г. до 2002 г. и – 0,5 % от 2002 г. до 2003 г. Става ясно следователно, че акцизите не са престанали да намаляват, освен в периода между 2001 г. и 2002 г. Увеличението, регистрирано в този период, обаче не може да се счита за значително, доколкото на практика не е оказало никакво въздействие върху развитието на потребителските цени на газьола за отопление (въз основа на показаното в таблицата, потребителската цена на газьола за отопление през въпросните две години се е повишила само с 2,2 %). Следователно в този случай не могат да се приложат разпоредбите на точка 52 от Насоките от 2001 г.

(109) Накрая, точка 53 от Насоките от 2001 г. посочва, че „Когато намаляването е направено за данък, хармонизиран на Общностно равнище, и когато националният данък е по-нисък или равен на общностния минимум […] всички предоставени облекчения трябва да отговарят на условията, формулирани в точки 45 и 46, и трябва да бъдат обосновани с изрично разрешение за отклонение от общностния минимум“.

(110) В точка 45 от Насоките от 2001 г. се посочва, че в случай на намаляваща помощ, нейният срок е ограничен в рамките на пет години. Нейният интензитет може да достигне 100 % от извънредните разходи ([21]) през първата година, но трябва да намалява линейно и да достигне 0 % в края на петата година.

(111) В точка 46 от Насоките от 2001 г. се посочва, че в случай на ненамаляваща помощ, нейният срок е ограничен в рамките на пет години, а интензитетът ѝ не бива да надхвърля 50 % от извънредните разходи.

(112) В разглеждания случай Комисията вече констатира, че помощите не са намаляващи (вж. съображение 88 по-горе). Впоследствие е възможно към тях да се прилагат единствено разпоредбите на точка 46 от Насоките. Сведенията, представени от италианските органи обаче по никакъв начин не позволяват на Комисията да направи извод, че интензитетът на помощта е бил ограничен до 50 % от извънредните производствени разходи, генерирани от акцизи, в сравнение с пазарните цени на продуктите, произведени в парници.

(113) Следователно тези помощи не могат да се считат за допустими на основание разпоредбите на точка 46 от Насоките от 2001 г., както и на основание на разпоредбите на точка 53 от същите насоки.

([20]) 13 EUR за 1 000 kg за периода 2000—2003 г. и 21 EUR за 1 000 литра — вж. съображение 43.

([21]) Допълнителните разходи са определени в точка 43 от насоките: става дума за допълнителни производствени разходи в сравнение с пазарните цени на продуктите.

(114) Изложените доводи в съображения 94—112 по-горе показват, че разглежданите помощи не могат да бъдат обявени за съвместими с общия пазар на основание разпоредбите на Насоките от 2001 г.

(115) По отношение на другите доводи, приведени от италианските органи в различните етапи на разглеждане на преписката, Комисията констатира, че няма данни, които да позволяват да бъдат разсеяни съмненията, изразени в съображение 34, буква б) по-горе. Доводът в съображение 43 по-горе, според който мярката, приета на национално равнище в Италия, може да бъде съвместима с общия пазар, в случай че бенефициерите заплатят минималния размер, установен на общностно равнище, е невалиден, тъй като производителите на парникови култури са се ползвали с пълно освобождаване от акцизи почти през целия разглеждан период и следователно не са плащали данъци.

(116) Доводите, изложени от третото заинтересовано лице, което е представило коментари след откриването на първата процедура, на свой ред не представляват елементи в подкрепа на съвместимостта на помощите с общия пазар. В действителност по отношение на затруднено положение, в което биха се оказали предприятията бенефициери в случай на обявяване на несъвместимост и възстановяване на помощта, се припомня, че възстановяването на несъвместима помощ е необходимо за връщането на предишно положение, т.е. положението на липса на нарушаване на конкуренцията, съществуващо преди отпускането на помощите. Обстоятелството, че определени предприятия са престанали да бъдат печеливши, е само последица от свободната конкуренция при нормални условия на пазарна икономика. От друга страна, няма доказателства за това, че намаляването на потреблението на газьол води на всяка цена до намаление на качеството на получените продукти (най-много това намаление да доведе до забавяне на фазата на узряване и на растежа). Накрая, позоваването на положението в други страни като доказателство за липсата на нарушаване на конкуренцията, е неприложимо. За тази цел е достатъчно да се установи, че освобождаването позволява подобряване на положението в условията на конкуренция на италианските производители на парникови култури по отношение на положението в други страни и следователно показателите за съпоставка трябва да бъдат изработени при настоящото положение в Италия при липса на освобождавания.

XI. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(117) Комисията констатира, че Италия незаконосъобразно е привела в изпълнение въпросните помощи в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора. Предхождащият анализ показва, че помощите не могат да бъдат обявени за съвместими с общия пазар, защото не отговарят на условията съгласно Насоките за селското стопанство от 2000 г. и 2007 г. и нормативните актове за околната среда от 1994 г. и 2001 г. Освен това анализът доказа, че само по себе си съществуването на директиви не е основание за прилагането на мерки, които могат да доведат до нарушаване на конкуренцията, а италианските органи не отстраниха всички съмнения, изразени от Комисията към момента на откриване на процедурата по член 88, параграф 2 от Договора.

(118) По смисъла на член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999, когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава-членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от бенефициера (в случая производителите на парникови култури). Следователно Италия е длъжна да вземе всички необходими мерки, за да възстанови от бенефициерите предоставената несъвместима помощ, чийто размер съответства на разликата между пълното освобождаване от акцизи и намалената ставка на акциза, предоставена на останалите субекти в земеделския сектор. По смисъла на точка 42 от известието на Комисията „Към ефективно прилагане на решенията на Комисията, разпореждащи на държавите-членки да възстановят неправомерна и несъвместима държавна помощ“ ([22]) Италия разполага с четири месеца за изпълнение на настоящото решение, считано от влизането му в сила. Върху подлежащата на възстановяване помощ текат лихви, които се изчисляват в съответствие с Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ([23]) за прилагане на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета.

(119) Предвид горепосоченото отделните помощи, предоставени в рамките на разглеждания режим, които към момента на предоставяне отговарят на условията, предвидени в регламент на Комисията, приет в съответствие с член 2 от Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета ([24]) (Регламент *de minimis*), не се считат за държавни помощи по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора.

(120) Към момента на предоставяне на разглежданите помощи не са действали все още общностни разпоредби, уреждащи минималните помощи в сектора на селското стопанство.

(121) Първите общностни разпоредби, приети в тази област, са разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1860/2004 на Комисията от 6 октомври 2004 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО спрямо минималните помощи в секторите на земеделието и рибарството ([25]).

(122) Съгласно Регламент (ЕО) № 1860/2004 помощ, която не надвишава 3 000 EUR за бенефициер за период от три години (тази сума включва минималната помощ, предоставена на предприятието), не оказва влияние върху търговията между държавите-членки, не нарушава и не заплашва да наруши конкуренцията и следователно не попада в обхвата на забраната по член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

([22]) ОВ C 272, 15.11.2007 г., стр. 4.
([23]) ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1.
([24]) ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1.
([25]) ОВ L 325, 28.10.2004 г., стр. 4.

(123) В съответствие с член 5 от Регламент (ЕО) № 1860/2004 същото се отнася за помощите, предоставени преди влизане в сила на посочения регламент, които отговарят на всички условия, предвидени в членове 1 и 3 от него.

(124) Считано от 1 януари 2008 г. Регламент (ЕО) № 1860/2004 беше заменен от Регламент (ЕО) № 1535/2007 на Комисията от 20 декември 2007 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за ЕО към помощите *de minimis* в сектора на производството на селскостопански продукти ([26]), с който сумата на минималните помощи е определена на 7 500 EUR за бенефициер в рамките на три данъчни години, независимо от формата на помощите и преследваната цел, при максимална сума за държава-членка, съответстваща на 0,75 % от стойността на годишното производство.

(125) Член 6, параграф 1 от цитирания регламент предвижда, че регламентът „се прилага по отношение на помощите, предоставени преди 1 януари 2008 г. на предприятията от сектора на производство на селскостопански продукти, при условие че горепосочените помощи отговарят на всички условия, определени в членове 1—4, с изключение на изискването за изрично позоваване на настоящия регламент съгласно член 4, параграф 1, първа алинея."

(126) В този контекст Комисията не счита за държавни помощи данъчните облекчения, които не надвишават 3 000 EUR, при условие че към момента на предоставянето им съответстват на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1860/2004, както и данъчните облекчения, които не надвишават 7 500 EUR, при условие че към момента на предоставянето им съответстват на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1535/2007,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Схемата за помощи под формата на освобождаване от акцизи върху газьола, използван за отопление на парници, прилагана незаконосъобразно от Италия в периода от 3 октомври 2000 г. до 30 юни 2001 г., както и през 2002, 2003 и 2004 г., е несъвместима с общия пазар.

Член 2

1. Италия се задължава да възстанови за сметка на бенефициерите несъвместимите помощи, предоставени в рамките на схемата по член 1.

2. Върху подлежащите на възстановяване суми се начисляват лихви, считано от датата на предоставянето им на бенефициерите до датата на действителното им възстановяване.

3. Лихвеният процент се изчислява с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004.

Член 3

Възстановяването на помощта, която е предоставена по схемата, посочена в член 1, параграф 2, е незабавно и ефективно.

Италия предприема действия, за да изпълни настоящото решение в срок от четири месеца от датата на нотифицирането му.

Член 4

В срок от два месеца от нотифицирането на настоящото решение Италия изпраща следната информация на Комисията:

а) списък с бенефициерите, които са получили помощ по схемата, посочена в член 1, и общ размер на помощта, получена по схемата от всеки един от тях;

б) общ размер (главница и лихви), който следва да бъде възстановен от всеки бенефициер;

в) подробно описание на мерките, които вече са предприети и които са планирани за спазване на настоящото решение;

г) документи, удостоверяващи издаването на разпореждане за връщане на помощта, предадено на бенефициерите.

Италия следва да информира Комисията за хода на осъществяване на националните мерки, приети за изпълнение на настоящото решение, до пълното възстановяване на помощите, предоставени по схемата по член 1. При просто поискване от Комисията тя изпраща незабавно информация за вече взетите и планираните мерки с цел изпълнение на настоящото решение. Италия предоставя също така подробна информация за размера на помощта и лихвата, които вече са възстановени от бенефициерите.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Италианската република.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2009 година.

За Комисията

Mariann FISCHER BOEL

Член на Комисията

([26]) ОВ L 337, 21.12.2007 г., стр. 35.